

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De potestate condendi leges, sive constitutiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

in plures species subdividi possunt , ut alia dicatur Canon, Constitutio scil. edita in Concilio ; alia dicatur Decretum , Constitutio scil. edita à Pontifice de consilio Cardin. ad nullius consultationem , alia dicatur Epistola decretalis, Constitutio scil. à Papa , ad consultationem alterius, vel cum, vel sine consilio Cardin. scripto transmissa & publicata ; aliae denique alijs nominibus appellantur , juxta Gloss. dist. 3. in summa v. omnes : hodie tamen s̄epe pro synonimis, s̄epe in aliud sensum ea accipiuntur.

§. II.

De potestate condendi leges , sive constitutiones.

REsp. 1. Constitutiones Ecclesiasticas posse condere in primis Summum Pontificem & alios Prælatos obtinentes jurisdictionem Episcopalem (juxta limites tamen sue jurisdictionis) c. fin. de off. legat. c. 1. & 11. §. 2. de majorit. & obed.

REsp. 2. Posse etiam Constitutiones Ecclesiasticas facere Concilia , generale quidem , potest facere Constitutiones , quæ totam Ecclesiam obligent , si tamen illæ à Pontifice , ut tales approbentur : Provinciale verò vel Diocesanum , infra limites sue jurisdictionis Can. Catholicæ dist. 11.

REsp. 3. Posse etiam Constitutiones Ecclesiasticas facere Capitulum Ecclesiæ Cathedralis , vacante sede , pro tota Diocesi ; & alia collegia inferiora Ecclesiæ , saltē in rebus minoribus , pertinentibus ad suæ Communictatis administrationem , si tamen in vim statuti hæc talia obligent.

REsp. 4. Communitates etiam , seu Ordines Religiosos , eorumque Prælatos posse etiam Constitutiones Ecclesiasticas facere , juxta modum in regulis earum , aut consuetudine , vel per privilegia præscriptum , quorum omnium ratio est , Jurisdictione ad gubernandum concessa , quæ sine legum ferendatum potestate sub sistere non potest.

Leges verò politicas sive Civiles facere possunt , i. Sumus Pontifex in terris temporali suo Dominio subjectis ; Imperator pro imperio , Reges alij pro suis Regnis ; Duces alij aut Principes supremi , vel liberae Republicæ , pro suis provincijs ; aliquæ secundum limites suæ , sibi , à jure , vel à supremo Principe conces sa , aut per præscriptionem , consuetudinem vel per reservationem obtentæ potestatis , prout ex varijs legibus habetur , & probat jus gubernandi , vario tamen modo juxta voluntatem conferentium tale jus , restriictum.

§. III.

Quousque se extendat legislativa potestas humana.

1. **N**on extendit se potestas legislativa humana ad ea immutanda , vel relaxanda &c. quæ sunt juris naturalis , Divini aut gentium præceptiva aut prohibitiva &c. (neque enim inferior potest legem superioris abrogare , aut dispensando eam relaxare) potest tamen legislativa humana potestas mutare , aut tollere , non tantum ea , quæ sunt juris positivi humani , juxta Status sui conditionem , sed etiam ea , quæ sunt juris naturalis &c. permisivi tantum , sicuti enim ars naturalis , ita lex humana positiva

per-